

Motion från Kent Hortlund

Styrelsens yttrande och förslag till beslut

MOTIONENS INNEHÅLL

Kent Hortlund (KH) har skrivit en motion som syftar till att förhindra att Tavelsjö ByaNäts likvida tillgångar används till "spekulation".

För att hindra spekulation **yrkar** motionären att det i stadgarna skrivs in att föreningens pengar inte får lånas ut till något som helst ändamål utan skall förvaras på vanliga räntebärande konton i bank.

Yrkandet innebär ett krav på att TBN:s lån till Tavelsjö- och Rödåbygdens utveckling (TuRe) för förvärv av kyrkans två fastigheter Tavelsjö 6:22 och Tavelsjö 7:8 omgående sägs upp. I motionen finns ett **tredje yrkande** om att månadsavgifterna för aktiv anslutning till bredbandsnätet skall sänkas.

STYRELSENS SVAR

En viktig del i en förenings utveckling är medlemmarnas engagemang. Inom TBN har under årens lopp många medlemmar med egna insatser, engagemang och medverkan vid aktiviteter stöttat och medverkat till utveckling. Detta är något som styrelsen anser är viktigt att värna. Att skriva en motion och lämna förslag till årsmötet, föreningens högsta beslutande nivå är vällovligt och ett uppskattat inslag där varje motion är värd att seriöst beaktas och ordentligt belysas.

KH:s motion ger därför anledning till en utförlig beskrivning av bakgrund och innehåll i det beslut om utlåning som motionen handlar om.

När bankerna lånar ut spararnas pengar till hushålls och företagsköp av fastigheter använder de huvudsakligen fem metoder för att minska risken (spekulationen) att förlora de utlånade pengarna:

1. Banken försäkras sig om att det finns en säkerhet i form av en obelånad fastighet som kan säljas om låntagaren inte kan betala tillbaka pengarna i enlighet med de avtalade villkoren.
2. Banken har ett fast pris på sin utlåning så att båda parter redan när avtalet undertecknas vet exakt hur mycket och när låntagaren skall betala tillbaka till banken.
3. Till grund för beslutet om utlåning undersöker banken om och i så fall vilka lån kredittagaren har sedan tidigare och vilken förmåga att tjäna pengar hen ser ut att ha.
4. Avtalet mellan banken och låntagaren kan genom uppsägning avbrytas under lånets löptid utan att någon motivering behöver anges.

5. För att minska risken att banken gör så stora kreditförluster genom sin utlåning att den går i konkurs är banken tvungen att ha en betydande kapitaltäckning så att man klarar av att ta ganska betydande förluster utan att spararnas pengar går förlorade.

När bankerna lånar ut pengar till husköpare brukar det inte betecknas som spekulation.

När Tavelsjö ByaNät den 18 dec 2013 lånade ut pengar till utvecklingsföreningen TuRe använde sig styrelsen av alla de fem nämnda metoderna som bankerna använder för att minimera riskerna i utlåningen:

1. Det finns en obelånad fastighet som säkerhet för lånet.
2. Det finns en överenskommelse om 3 % ränta under hela löptiden
3. TBN:s styrelse har god och löpande inblick i hur TuRes betalningsförmåga utvecklar sig.
4. Lånet till TuRe kan sägas upp när som helst med en ömsesidig uppsägningstid på tre månader.
5. Styrelsen för TBN har inte lånat ut mer pengar än att man med god marginal kan genomföra alla planerade investeringar.

Mot ovan beskrivna bakgrund kan inte styrelsen betrakta det rimligt att anse att beslutet att låna ut pengar till TuRes förvärv av de två fastigheterna Tavelsjö 6:22 och Tavelsjö 7:8 kan anses som spekulation.

Årsstämman är föreningens högsta beslutande organ. Den är därmed ett bra tillfälle att ordentligt redogöra för styrelsens motiv, bakgrund till beslut och ställningstagandet i olika ärenden, till exempel det som motionen berör. Styrelsen konstaterar samtidigt att årsstämman inte är ett lämpligt forum för att göra riskbedömningar. Dels då det är många aspekter i en riskbedömning som endast bör delges i förtroende, dels för att en riskbedömning kan ändras från en dag till en annan. Detta sammantaget gör att frågan bör hanteras av styrelsen, som har ett löpande ansvar att bedöma risker. Det finns anledning att poängtera att styrelsen ständigt har att bedöma olika risker, och dessa handlar inte bara om finansiella risker utan om verksamheten som helhet.

I samband med starten av byggandet av Tavelsjö Byanät tillfrågades flera banker om att låna ut pengar till bygdens bredbandssatsning. Ingen bank var intresserad av att låna ut pengar. Den erfarenheten har bidragit till att styrelsen för TBN har svårt att bli imponerad av bankernas investeringsbedömningar. Trots bankernas negativa inställning till att låna ut pengar har sedan start 25 000 000 kronor, huvudsakligen av föreningens medlemmar, investerats i nätet.

Styrelsens slutsats är att föreningens ekonomi även i framtiden ska sträva efter att vara oberoende av bankerna. Målet måste vara att alla satsningar ska kunna finansieras med föreningens egna pengar. Ett sådant förhållningssätt kräver att föreningen årligen måste ha ett överskott utöver de löpande utgifterna för att kunna göra de investeringar som behövs för nödvändiga uppgraderingar och för att långsiktigt säkerställa nätets kapacitet och kvalitet.

Att bygga och underhålla bredbandsnät kostar pengar. Utbyggnaden i Vindelånäset kostade 1 600 000 kronor + moms. Satsningen finansierades till 100 % med insatser från nya medlemmar och statliga bidrag. Men för att satsningen skulle bli möjlig var föreningen beroende av att ligga ute med en likviditet på ett motsvarande belopp. År 2009 genomfördes en omfattande uppgradering av utrustningen av noderna. Satsningen kostade 1 400 000 kronor + moms och skulle inte ha varit möjlig utan ett årligt utrymme för avskrivningar i föreningens budget.

En sund ekonomi i föreningen kräver att det finns utrymme för att göra nödvändiga avskrivningar. Avskrivningarna skall uppgå till minst samma belopp som värdeminskningen av nätet. I annat fall minskar föreningens tillgångar år från år. Årliga avskrivningar gör det möjligt att sätta av pengar till en långsiktig värdesäkring av nätet. Styrelsens bedömning är att avskrivningarna bör uppgå till minst 300 000 kronor per år vilket motsvarar 1,2 % av investerat kapital.

Tack vare statliga och kommunala bidrag i samband med särskilda satsningar har avskrivningstakten vissa år varit högre. Avskrivningarna på nätet sedan start uppgår sammanlagt till cirka 4 500 000 kronor.

Sedan år 2002 när beslut om en månadsavgift på 180 kronor togs har konsumentprisindex fram till början av 2014 stigit med 15,8%. Månadsavgiften har under samma tid stigit med 13,8 % till 205 kronor. Styrelsen har inga planer på att höja avgiften. Under samma tid har kapaciteten höjts och möjligheterna har breddats när det gäller fler tjänster i nätet. Idag får medlemmarna ut mer av nätet för mindre pengar jämfört med starten år 2002.

Styrelsens uppfattar att den har till uppgift är att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. En sådan uppgift kräver att styrelsen samtidigt är framgångsrik avseende flera delmål:

1. Månadsavgiften skall vara så låg som möjligt.
2. Förmögenheten som investerats i nätet måste underhållas och värdesäkras.
3. Rörelsekapitalet måste förvaltas så att det ger god avkastning samtidigt som riskerna i förvaltningen minimeras.
4. Styrelsen måste löpande bedöma samtliga risker som är förknippade med verksamheten, inte endast de finansiella riskerna.

Styrelsen anser att beslutet att låna ut pengar till TuRes förvärv av två fastigheter i centrala Tavelsjö ligger väl i linje med de nämnda målen.

Med hänvisning till ovanstående yttrande föreslår styrelsen årsstämman

att motionens samtliga yrkanden avslås